

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl dne 11. 4. 2012 v senátu pro řízení ve věcech soudců složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a jeho členů JUDr. Antonína Drašíka, Mgr. Pavla Punčocháře, Mgr. Dagmar Jersákové, JUDr. Jana Mikše a JUDr. Dany Hrabcové, Ph.D., o návrhu navrhovatele **ministra spravedlnosti ČR**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti **Mgr. M. Ř.**, soudci Okresního soudu v Děčíně, se sídlem Děčín I., Masarykovo náměstí 1,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, **s e**

Mgr. M. Ř.,
narozený X,
soudce Okresního soudu v Děčíně,

z p r o š ť u j e

kárného obvinění pro skutek spočívající v tom, že

jako soudce Okresního soudu v Děčíně v rozporu s § 88a odst. 1 zákona č. 161/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), a § 80 odst. 1, odst. 3 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, v období od 26. 1. 2009 do 26. 2. 2010 rozhodl celkem ve 3 případech o povolení zjišťování údajů o telekomunikačním provozu, a to na podkladě nedostatečně a nevěrohodně odůvodněné žádosti policejního orgánu, tedy aniž by z předložených žádostí mohl mít za prokázané, že policejním orgánem uvedené telefonní stanice jsou stanicemi zájmovými ve smyslu následného zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, čímž tomuto orgánu umožnil dlouhodobé a systematické zneužívání získaných informací, a vydané příkazy odůvodnil pouze formálně, přičemž takto si počínal konkrétně

- ve věci sp. zn. 0 Nt 613/2009, kdy na podkladě žádosti Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 22. 1. 2009, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, vydal dne 26. 1. 2009 Příkaz ke sdělení údajů o uskutečněním telekomunikačním provozu telefonních čísel X, X, X,
- ve věci sp. zn. 0 Nt 658/2010, kdy na podkladě žádosti Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 23. 2. 2010, č. j. CPUL-54/TČ-2010-044040, vydal dne 26. 2. 2010 Příkaz ke sdělení údajů o uskutečněním telekomunikačním provozu telefonních čísel X a X,
- ve věci sp. zn. 0 Nt 659/2010, kdy na podkladě žádosti Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 23. 2. 2010, č. j. CPUL-54/TČ-2010-044040, vydal dne 26. 2. 2010 Příkaz ke sdělení údajů o uskutečněním telekomunikačním provozu telefonních čísel X, X, X, X a X,

čímž měl zaviněně porušit

povinnosti soudce a dopustit se kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

protože skutek **n e n í** kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

Ministr spravedlnosti podal návrh na zahájení kárného řízení proti Mgr. M. Ř., soudci Okresního soudu v Děčíně, pro skutek, že jako soudce Okresního soudu v Děčíně v rozporu s § 88a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), a § 80 odst. 1, odst. 3 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), v období od 26. 1. 2009 do 26. 2. 2010 rozhodl celkem ve 3 případech pouze formálně odůvodněnými příkazy o povolení zjišťování údajů o telekomunikačním provozu, a to na podkladě nedostatečně a nevěrohodně odůvodněných a podložených žádostí policejního orgánu, tedy aniž by z předložených žádostí mohl mít za prokázané, že policejním orgánem uvedené telefonní stanice jsou ve vztahu k prověřované trestné činnosti a trestnímu řízení vedenému pod níže uvedenými spisovými značkami stanicemi zájmovými ve smyslu následného zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, čímž tomuto orgánu umožnil dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací, přičemž takto si měl počínat konkrétně

- ve věci sp. zn. 0 Nt 613/2009, kdy na podkladě žádosti Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 22. 1. 2009, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, vydal dne 26. 1. 2009 Příkaz ke sdělení údajů o uskutečněním telekomunikačním provozu telefonních čísel X, X a X,
- ve věci sp. zn. 0 Nt 658/2010, kdy na podkladě žádosti Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 23. 2. 2010, č. j. CPUL-54/TČ-2010-044040, vydal dne 26. 2. 2010 Příkaz ke sdělení údajů o uskutečněním telekomunikačním provozu telefonních čísel X a X,
- ve věci sp. zn. 0 Nt 659/2010, kdy na podkladě žádosti Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 23. 2. 2010, č. j. CPUL-54/TČ-2010-044040, vydal dne 26. 2. 2010 Příkaz ke sdělení údajů o uskutečněním telekomunikačním provozu telefonních čísel X, X, X, X a X.

Navrhovatel uvedl, že pochybení zjistil provedenou prověrkou spisů na základě informací uveřejněných ve sdělovacích prostředcích (např. dne 18. 6. 2011 pod názvem „Policista nelegálně sháněl výpisy mobilů, špehoval i R.“, iDNES.cz) o vyšetřování Inspekce Policie České republiky ve věci povolování údajů o uskutečněním telekomunikačním provozu Okresním soudem v Děčíně. U tohoto okresního soudu prověřil 18 spisů a ve všech bylo shledáno zcela nedostatečné odůvodnění příkazu povolujícího zjišťování těchto údajů. Poukázal na to, že při aplikaci § 88a trestního řádu bylo nutno vycházet zejména ze závěrů, k nimž dospěl Ústavní soud v nálezu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 789/06, dále na to, že obsah příkazu ke zjištění údajů o uskutečněním telekomunikačním provozu vyplývá ze znění § 88a odst. 1 tr. ř. a dále ze samotné povahy věci a odkázal na obecně uznávaný výklad co musí tento příkaz kromě obecných náležitostí obsahovat uvedený v literatuře (Šámal a kol., Trestní řád, Komentář I. díl 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, str. 747 - 8, bod 9). Jádrem příkazu je, podle navrhovatele, jeho odůvodnění, což má zaručit transparentnost a kontrolovatelnost rozhodování soudů a vyloučit libovůli. Má-li soudce dostát svým povinnostem, musí se zabývat všemi skutečnostmi, které jsou potřebné ke zjištění existence legitimního veřejného zájmu opodstatňujícího zásah do práva na ochranu tajemství přepravovaných zpráv v konkrétním případě. Soudci tedy nic nebrání, aby si např. studiem předloženého spisu ověřil, jakým způsobem se informace o zájmovém telefonu do spisu dostala, či aby přezkoumal úvahu policejního orgánu o přínosech požadovaných informací pro objasnění trestné činnosti. Soudce je tedy povinen v rámci svých pravomocí prověřovat podanou žádost podle jejího obsahu a podle obsahu připojeného spisu. Není-li žádost dostatečně a důvěryhodně odůvodněna, je povinností soudce vyzvat žádající orgán o doplnění nebo upřesnění, protože pokud tak neučiní a žádosti vyhoví, jedná se z jeho strany o ryze formální přístup a úloha soudce zde postrádá smysl. V daném případě z jednotlivých žádostí založených v soudních spisech není zřejmé, jaké konkrétní skutečnosti či důkazy přivedly policejní orgán k daným telefonním číslům. Odůvodnění vydaných příkazů pouze kopíruje odůvodnění podaných žádostí bez toho, aniž bylo podrobně zdůvodněno, na základě jakých konkrétních skutečností byla právě ta která telefonní čísla vyhodnocena jako zájmová a jaký je jejich vztah k podezřelým. Soudce by měl být garantem pro společnost, že policejní orgán bude zjišťovat údaje o uskutečněním telekomunikačním provozu pouze v nezbytném rozsahu a výlučně v odůvodněných případech. Kárně

obviněný soudce nedostál své zákonem stanovené povinnosti své příkazy řádně odůvodnit, čímž se dopustil libovůle, která zavdává příčinu ke snížení důvěry v soudnictví.

Kárně obviněný soudce v písemném vyjádření k návrhu poukázal na roli soudce v přípravném řízení a vysvětlil, na jakém základě činí soudce rozhodnutí ve smyslu § 88a tr. řádu. Při rozhodování vychází soudce, kromě žádosti policejního orgánu, zejména z vyšetřovacího spisu. Protože se jedná o rozhodování v přípravném řízení, vyšetřovací spis není a ani nemůže být uzavřený. Není ani číslován, neboť do něj v průběhu vyšetřování policejní orgán zakládá další listiny, popř. nepotřebné vyřazuje. Za mylné je nutné považovat tvrzení, že by měl soudce rozhodující v přípravném řízení dle § 88a tr. řádu, ověřovat pravdivost podkladů obsažených ve spisu. Povaha řízení to vylučuje. Soudce ztrácí kontrolu nad spisem v okamžiku, kdy ve věci rozhodne, neboť spis se vrací policejnímu orgánu. Navrhovatel se důsledně nezamýšlí nad průběhem a účelem přípravného řízení. Soud (soudce) do přípravného řízení vstupuje v zákonem vyjmenovaných případech a pokud tak činí, pak pouze na základě návrhu státního zástupce či policejního orgánu. Z povahy úkonů činěných soudem v přípravném řízení je zřejmé, že soud taková rozhodnutí činí co nejrychleji, zpravidla do několika dnů, či dokonce hodin. Soudce, třebaže rozhoduje v přípravném řízení podle § 88a tr. řádu, je až posledním článkem v řetězci orgánů činných v přípravném řízení a nemá reálnou možnost si ověřovat pravdivost tvrzení uvedených v žádosti a ve vyšetřovacím spisu. Posuzuje pouze důvodnost žádosti. Takovou možnost mají bezprostřední nadřízení policejního orgánu a zejména státní zástupce, který ve smyslu § 174 tr. řádu vykonává nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení dozor. Dále kárně obviněný soudce namítl, že dle návrhu chybně rozhodl. Nesprávné rozhodnutí však nezakládá kárné provinění soudce. Kárně obviněný soudce navrhl, aby byl zproštěn kárného obvinění.

Kárný soud přistoupil k posouzení důvodnosti podaného návrhu a za tím účelem provedl dokazování a zjistil:

Ze spisu 0 Nt 613/2009, že dne 23. 1. 2009 byla Okresnímu soudu v Děčíně doručena žádost Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 22. 1. 2009, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, o výpis z telekomunikačního provozu telefonních čísel X, X, a X.

Žádost byla odůvodněna tím, že dne 19. 11. 2008 byly dle §158 odst. 3 tr. ř. zahájeny úkony tr. řízení pro podezření ze spáchání tr. činu „Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice“ podle § 171a odst. 1 tr. z. proti podezřelému B. L., narozenému 31. 10. 1967. Dne 5. 11. 2008 došlo v SRN k zadržení cizinců (viz spis), kteří přejeli státní hranici z ČR do SRN za pomoci podezřelého B. L., který byl zadržen současně s občany Mongolska, které vezl. Dle výpovědí vyslýchaných občanů Mongolska bylo zjištěno, že nelegální přechod státní hranice byl organizován blíže neustanovenou osobou, se kterou komunikoval B. L. z jeho telefonního čísla X.

Žádost byla podána s cílem zadokumentovat spojení osoby B. L. a možného organizátora (s tím, že uvedená telefonní čísla byla vyhodnocena jako zájmová již z povoleného výpisu vedeného u o. s. Děčín pod zn. 0 Nt 923/2008 na telefonní číslo

podezřelého) a získat tak potřebné informace vedoucí k odhalení totožnosti „organizátora“.

Žádost podepsali nrap. H. M., vrchní inspektor a npor. JUDr. Ř. V., vedoucí SD Obl. Ř SCPP Ústí nad Labem, respektive jeho zástupce.

Okresní soud v Děčíně vydal dne 26. 1. 2009 příkaz, v jehož odůvodnění mimo jiné rekapituloval obsah žádosti a dále uvedl, že „z uskutečněného telekomunikačního provozu lze očekávat zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, popř. získat informace významné pro další postup trestního řízení. Soudce Okresního soudu v Děčíně proto návrhu PČR na získání těchto informací ve smyslu § 88a tr. řádu vyhověl a rozhodl tak, jak je shora ve výroku tohoto příkazu uvedeno.“ Z obsahu spisu dále vyplývá, že rozhodnutí – příkaz včetně vyšetřovacího spisu převzal pracovník policie.

Okresní státní zastupitelství v Děčíně zapůjčilo kárnému soudu spis č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, z něhož vyplývá, že dne 19. 11. 2008 byly zahájeny úkony trestního řízení Policií ČR, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie Ústí nad Labem, skupiny dokumentace, pod č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, ve věci „Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice“ podle § 171a odst. 1 tr. z.“ Z obsahu záznamu o zahájení úkonů trestního řízení dále vyplývá, že dne 5. 11. 2008 bylo na území SRN zadrženo vozidlo při jízdě ve směru od státní hranice ČR na Drážďany, jehož osádku tvořili tři Mongolové, dvě ženy a jeden muž, přičemž muž B. L., který řídil vozidlo, měl u sebe i pravé doklady obou žen a snažil se ženy ilegálně dopravit na území SRN. Z obsahu spisu také vyplývá, že policie již ve věci vyslechla svědky, dne 21. 11. 2008 a dne 28. 11. 2008, a provedla i jiné úkony před podáním žádosti dle § 88a odst. 1 tr. ř. (kterou ovšem podávala opakovaně).

- Ze spisu 0 Nt 658/2010, že dne 23. 2. 2010 byla Okresnímu soudu v Děčíně doručena žádost Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 23. 2. 2010, č. j. CPUL- 54/TČ- 2010- 044040, o výpis telekomunikačního provozu telefonních čísel X a X.

Žádost byla odůvodněna tím, že dne 19. 2. 2010 byly dle § 158 odst. 3 tr.ř. zahájeny úkony tr. řízení pro podezření ze spáchání tr. činu „Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“ dle § 341 odst. 1 tr. z. proti podezřelé Z. B., nar. X. Z. B. úmyslně uzavřela sňatek s občanem Nigerie, čímž umožnila jeho následnou legalizaci na území ČR a za to dostala 50 000 Kč. Tím umožnila manželovi pobyt na území ČR za účelem sloučení rodiny.

Žádost byla podána za účelem zjištění totožnosti organizátora.

Žádost podepsal npor. Bc. B., vedoucí SD Obl. Ř SCPP Ústí nad Labem a dále je uvedeno, že věc vyřizuje nrap. B.

Okresní soud v Děčíně – Mgr. M. Ř. vydal příkaz dne 26. 2. 2010, č. j. 0 Nt 658/2010, v němž rekapituloval důvody podané žádosti a dále uvedl,

že „z uskutečněného telekomunikačního provozu lze zjistit informace vedoucí k odhalení totožnosti organizátora a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, popř. získat informace významné pro další postup trestního řízení. Soudce Okresního soudu v Děčíně proto návrhu Policie ČR na získání těchto informací ve smyslu § 88a tr. řádu vyhověl a rozhodl tak, jak je shora ve výroku tohoto příkazu uvedeno.“ Z obsahu spisu dále vyplývá, že rozhodnutí – příkaz včetně vyšetřovacího spisu převzal pracovník policie.

Podle zprávy Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 23. 2. 2012, č. j. 2 ZN 6002/2012-9, založené ve spise 13 Kss 16/2011 Nejvyššího správního soudu, ke sp. zn. 0 Nt 757/2010 byl zjištěn spis PČR SCPP UL sp. zn. CPUL-54/TC-2010, jehož originál je t.č. na Okresním soudu v České Lípě, a k němu byl veden spis Okresního státního zastupitelství v Děčíně sp. zn. 2 ZN 1184/2010. Tento posléze uvedený spis kárnému soudu uvedený orgán zapůjčil a v něm je založen Záznam o zahájení úkonů tr. řízení ze dne 19. 2. 2010, č. j. CPUL-54-1/TC-2010-044040, podepsaný nrap. D. B., vrchním inspektorem, a npor. Bc. O. B., komisařem. Ze Záznamu o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 19. 2. 2010 vyplývá, že podle § 158 odst. 3 tr. řádu byly dne 19. 2. 2010 na základě vlastního šetření zahájeny úkony trestního řízení ve věci Z. B., narozené X, pro čin „Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“ dle § 341 odst. 1 tr. z.

Ze spisu 0 Nt 659/2010, že dne 23. 2. 2010 byla Okresnímu soudu v Děčíně doručena žádost Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 23. 2. 2010, č. j. CPUL-54/TC-2010-044040, o výpis telekomunikačního provozu telefonních čísel X, X, X, X a X.

Žádost byla odůvodněna tím, že dne 19. 2. 2010 byly dle § 158 odst. 3 tr. ř. zahájeny úkony tr. řízení pro podezření ze spáchání tr. činu „Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“ dle § 341 odst. 1 tr. z. proti podezřelé Z. B., nar. X. Z. B. úmyslně uzavřela sňatek s občanem Nigerie, čímž umožnila jeho následnou legalizaci na území ČR a za to dostala 50 000 Kč. Tím umožnila manželovi pobyt na území ČR za účelem sloučení rodiny.

Žádost byla podána za účelem zjištění totožnosti organizátora.

Žádost podepsal npor. Bc. B., vedoucí SD Obl. Ř SCPP Ústí nad Labem a dále je uvedeno, že věc vyřizuje nrap. B.

Okresní soud v Děčíně – Mgr. M. Ř. vydal příkaz dne 26. 2. 2010, č. j. 0 Nt 659/2010, v němž rekapituloval důvody podané žádosti a dále uvedl, že „z uskutečněného telekomunikačního provozu lze zjistit informace vedoucí k odhalení totožnosti organizátora, popř. dalších zúčastněných osob a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, popř. získat informace významné pro další postup trestního řízení. Soudce Okresního soudu v Děčíně proto návrhu Policie ČR na získání těchto informací ve smyslu § 88a tr. řádu vyhověl a rozhodl tak, jak je shora ve výroku tohoto příkazu uvedeno.“ Z obsahu spisu dále vyplývá, že rozhodnutí – příkaz

převzal pracovník policie. Z obsahu žádosti ze dne 23. 2. 2010 vyplývá, že k ní byl jako příloha připojen spis.

Ze zprávy Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 23. 2. 2012, č. j. 2 ZN 6002/2012 - 9, založené ve spise 13 Kss 16/2011 Nejvyššího správního soudu, vyplývá, že ke sp. zn. 0 Nt 659/2010 byl zjištěn spis PČR SCPP UL sp. zn. CPUL-54/TČ-2010, jehož originál je t. č. na Okresním soudu v České Lípě, a k němu byl veden spis Okresního státního zastupitelství v Děčíně sp. zn. 2 ZN 1184/2010. Tento posléze uvedený spis kárnému soudu uvedený orgán zapůjčil a v něm je založen Záznam o zahájení úkonů tr. řízení ze dne 19. 2. 2010, č. j. CPUL-54-1/TČ-2010-044040, podepsaný nrap. D. B., vrchním inspektorem, a npor. Bc. O. B., komisařem. Ze Záznamu o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 19. 2. 2010 vyplývá, že podle § 158 odst. 3 tr. řádu byly dne 19. 2. 2010 na základě vlastního šetření zahájeny úkony trestního řízení ve věci Z. B., narozené X, pro čin „Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“ dle § 341 odst. 1 tr. z. Z předloženého spisu tedy vyplývá, že žádost v této věci se týká vyšetřovacího spisu v předešlé věci.

Kárně obviněný soudce se k obvinění vyjádřil ještě v průběhu ústního jednání tak, při rozhodování ve vytýkaných spisech měl k dispozici všechny možné podklady a z nich učinil správné rozhodnutí. Rozhodnutí odůvodnil stručně vzhledem k časovému prostoru, který měl.

Ze zápisu o prověrce spisů Okresního soudu v Děčíně ze dne 20. 6. 2011 provedené místopředsedkyní Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. D. Š. kárný soud zjistil, že prověrka byla provedena na základě informací ze sdělovacích prostředků ohledně povolování údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu uvedeným okresním soudem na žádost cizinecké policie, přičemž k prověrce bylo předloženo celkem 18 těchto spisů, které vyřizovali všichni soudci trestního úseku příslušného okresního soudu. Na jejich postupu zpracovatelka prověrky neshledala žádné závady. Soudci měli k dispozici vždy příslušný spis, který byl k věci veden, protože však ten soud vrací zpět, nebyl již k dispozici ani zpracovatelce prověrky.

Z přehledu nápadu a vyřízených věcí kárně obviněným soudcem za roky 2008 až 2011 poskytnutého Okresním soudem v Děčíně a založeného ve spisu 13 Kss 16/2011 Nejvyššího správního soudu vyplývá, že
v roce 2008 mu celkem napadlo 291 věcí, 325 osob a vyřídil 448 věcí, 494 osob, z toho 10 příkazů,
v roce 2009 mu celkem napadlo 367 věcí, 406 osob a vyřídil 372 věcí, 422 osob, z toho 11 příkazů
v roce 2010 mu celkem napadlo 419 věcí, 448 osob a vyřídil 414 věcí, 451 osob, z toho 14 příkazů,
v roce 2011 mu celkem napadlo 444 věcí, 479 osob a vyřídil 492 věcí, 518 osob, z toho 10 příkazů.

Z celkového počtu podaných žádostí podle § 88a tr. řádu nevyhověl v roce 2011 v 1 případě.

Celkem bylo Okresním soudem v Děčíně vydáno příkazů dle § 88a tr. ř. v roce 2008 - 79, v roce 2009 - 84, v roce 2010 - 97 a v roce 2011 - 52.

Z vyjádření soudcovské rady Okresního soudu v Děčíně ze dne 6. 3. 2012 ke kárným návrhům podaným ministrem spravedlnosti proti soudcům trestního úseku uvedeného soudu, že podání těchto návrhů bylo pro všechny soudce tohoto soudu překvapivé a vyvolalo jejich jednoznačný nesouhlas. Zároveň postup ministra spravedlnosti vedl k vytvoření napjaté atmosféry na pracovišti, neboť soudci se obávají o svou nezávislost při své rozhodovací praxi. Návrhy ministr spravedlnosti odůvodnil postupem soudců při vyhotovování příkazů k zjištění údajů o telekomunikačním provozu podle § 88a tr. ř., když v absenci odůvodnění v těchto příkazech spatřuje ministr spravedlnosti kárné provinění. Pokud by byl postup ministra spravedlnosti shledán důvodným, potom by bylo možno kárně stíhat kteréhokoli soudce v případě, že vydal nepřezkoumatelné rozhodnutí. Takový závěr však náleží soudu odvolacímu. I v civilním řízení dochází k vydání řady rozhodnutí, kterými jsou rušena pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudů prvního stupně. Jsou potom všichni soudci vydávající napadená rozhodnutí kárně odpovědní? Pokud nikoliv, kde končí hranice této odpovědnosti? Jakou jistotu mají soudci soudů prvního stupně, že nebudou postihováni za svou rozhodovací činnost? Nelze ani odhlédnout od neustálých změn právního řádu a výkladu právních norem. Podle názoru soudcovské rady Okresního soudu v Děčíně by mohlo být kárným proviněním jen pokud by došlo k vyloženému excesu v rozhodovací praxi soudce (kárné rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 1 Skno 13/2008). Tato situace však nenastala a proto by soudcovská rada uvítala zprošťující verdikty kárného senátu v těchto věcech.

Podle § 88a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení (trestní řád), je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení třeba zjistit údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení soudce, aby je právnické nebo fyzické osoby, které vykonávají telekomunikační činnost, sdělily jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn.

Napadené ustanovení zakládá orgánům činným v trestním řízení oprávnění, aby za účelem objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení získaly od provozovatelů služeb elektronických komunikací údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou jinak předmětem telekomunikačního tajemství anebo se na ně vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat. Přístup orgánů veřejné moci k těmto údajům bez souhlasu uživatelů těchto služeb se bezprostředně dotýká jejich práva na informační sebeurčení, neboť je v tomto rozsahu zbavuje možnosti, aby sami rozhodli, zda tyto informace zpřístupní jiným osobám.

Jestliže ústavní pořádek připouští průlom do ochrany soukromí každého člověka ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod, děje se tak pouze a výlučně v zájmu ochrany demokratické společnosti, případně v zájmu ústavně zaručených základních práv a svobod jiných; k tomu, aby nebyly překročeny meze nezbytnosti, musí existovat systém

adekvátních a dostatečných záruk, skládající se z odpovídajících právních předpisů a účinné kontroly jejich dodržování

Tyto záruky představuje především soudní kontrola, tedy nezbytnost soudního příkazu k zásahu do práva podle čl. 13 Listiny základních práv a svobod v oblasti telekomunikací podle § 88a trestního řádu. Soudní kontrola přitom musí být důsledná a efektivní, zejména s ohledem na povahu daného řízení, které nepředpokládá účast protistrany před rozhodnutím soudu, proti vydanému příkazu nepřipouští ani opravné prostředky.

Obsahem příkazu podle § 88a odst. 1 trestního řádu musí být mimo obecných náležitostí uložení sdělení konkrétních údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu s odkazem na konkrétní ustanovení speciálního zákona, údaj o sledovaném období, údaj o majiteli či uživateli příslušné telefonní či jiné stanice, účel zjišťování údajů, a to zejména ve formě údajů o trestném činu, pro který se trestní řízení vede, údaj o konkrétním oprávněném orgánu činném v trestním řízení, a údaj o způsobu sdělení požadovaných údajů soudu nebo v přípravném řízení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu (Šámal, P. a kol.: Trestní řád. Komentář. I. díl. 6., doplněné a přepracované vydání: C. H. BECK, 2008. str. 745 a násl., bod 9).

Ústavní soud dospěl v nálezu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 789/06 (bod 19. jeho odůvodnění) k závěru, že „účel zjišťování údajů podle § 88a odst. 1 trestního řádu je nutno zkoumat s ohledem na to, zda se stal skutek, v němž je spatřován trestný čin, zda tento skutek spáchal obviněný, případně z jakých pohnutek, a to jako na podstatné okolnosti mající vliv na posouzení nebezpečnosti činu. Tato kritéria totiž předpokládají, že je dána legitimita zásahu do práva na respektování soukromého života, namísto aby se posuzovala přítomnost kritérií opodstatňujících tento zásah. Vždy je tedy nutné účel zjišťování údajů podle § 88a odst. 1 trestního řádu posuzovat s ohledem na to, zda se jedná o nezbytný zásah v legitimním veřejném zájmu, a zda se jedná o zásah přiměřený sledovanému cíli [srov. čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“)].

Vzhledem k popisu skutku, který obsahuje kárný návrh, tedy popisu skutku, pro který se navrhuje zahájení kárného řízení, bylo třeba, aby kárný soud zkoumal, zda se vytýkaného skutku – pochybení kárně obviněný soudce dopustil a v kladném případě, zda vytýkaný skutek – pochybení je kárným proviněním ve smyslu § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.

Kárný navrhovatel vytýká kárně obviněnému soudci v podstatě tři pochybení. Jednak, že rozhodl ve třech vytýkaných věcech na podkladě nedostatečně a nevěrohodně odůvodněných a podložených žádostí policejního orgánu, tedy aniž by z předložených žádostí mohl mít za prokázané, že policejním orgánem uvedené telefonní stanice jsou ve vztahu k prověřované trestné činnosti a trestnímu řízení vedenému pod výše uvedenými spisovými značkami stanicemi zájmovými ve smyslu následného zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, jednak, že svá rozhodnutí – vydané příkazy pouze formálně odůvodnil, a konečně, že tímto svým postupem umožnil

policejnímu orgánu dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací.

Ve věcech vytýkaných v návrhu byly žádosti o vydání příkazu podle § 88a odst. 1 trestního řádu podány v řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících, že byly spáchány trestné činy, tedy v řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu. Z písemného vyjádření a z ústního vyjádření při ústním jednání kárně obviněného soudce má kárný soud prokázáno, že měl pro své rozhodnutí k dispozici jednak žádost příslušného policejního orgánu a jednak vyšetřovací spis policejního orgánu, a z vyšetřovacího spisu ověřoval podanou žádost v tom směru, zda vychází z podstaty předloženého spisu. I z obsahu jiných důkazů, např. z obsahu předložených vytýkaných spisů kárným návrhem i z obsahu prověrky rozhodování soudců Okresního soudu v Děčíně podle § 88a tr. ř. provedené místopředsedkyní Krajského soudu v Ústí nad Labem, má kárný soud prokázáno, že v uvedených třech vytýkaných spisech (jakož i ve všech jiných jí prověřovaných) měl kárně obviněný soudce k dispozici vyšetřovací spis. Vzhledem k tomu, že kárný soud vyžádal od Okresního státního zastupitelství v Děčíně zprávu a spisy tohoto zastupitelství, respektive i policejního orgánu, které souvisejí se třemi vytýkanými spisy kárně obviněného soudce a uvedený orgán žádosti kárného soudu vyhověl podle možností, které měl (a které jsou popsány výše) mohl kárný soud zjistit a zjistil, že v uvedených věcech byl o zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin a kým, sepsán záznam, který podepsal nejen zpracovatel, ale i jeho nadřízený, a v záznamu byly uvedeny skutečnosti, pro které bylo řízení zahájeno i způsob, jakým se o nich policejní orgán dozvěděl. Ve všech vytýkaných věcech podala žádost dle § 88a tr. ř. Policie ČR Oblastní ředitelství služby cizinecké policie a z trestných činů v nich uvedených se měli dopustit cizinci, nebo i občané ČR avšak v souvislosti s cizinci. Žádostem ve třech vytýkaných spisech kárně obviněný soudce vyhověl a svá rozhodnutí odůvodnil způsobem uvedeným výše. O tom, že zvažoval skutečnosti rozhodné pro vydání příkazu, tedy zda se jedná o nezbytný zásah v legitimním veřejném zájmu, a zda se jedná o zásah přiměřený sledovanému cíli, svědčí provedené důkazy.

V řízení o kárném návrhu nebylo prokázáno, že by kárně obviněný soudce ve vytýkaných věcech rozhodl – vydal příkaz podle § 88 a odst. 1 tr. ř. bez jakýchkoliv podkladů, že by se vůbec nezabýval účelem zjišťování údajů podle § 88a tr. ř., a opodstatněností vedení – zahájení úkonů trestního řízení v té které konkrétní věci. Svá rozhodnutí – příkazy odůvodnil, i když v odůvodnění neuvedl všechny skutečnosti, ze kterých vycházel a které hodnotil. V řízení nebylo navrhovatelem konkrétně tvrzeno, že v důsledku vydání příkazů ve třech kárném návrhem vytýkaných spisech došlo policisty (policistou) k zneužití údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu, a že by tedy jejich vydáním kárně obviněný soudce umožnil policejnímu orgánu dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací.

Podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, kárným proviněním soudce je zaviněné porušení povinností soudce, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů.

Podle § 80 zákona č. 6/2002 Sb., odst. 1 soudce a přísedící je povinen vykonávat svědomitě svou funkci a při výkonu funkce a v občanském životě se zdržet všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů, odst. 3 písm. b) soudce je povinen vykonávat svou funkci v souladu se zájmem na řádném výkonu soudnictví. Při své rozhodovací činnosti soudce zejména dbá o to, aby jeho rozhodnutí bylo srozumitelně a pečlivě odůvodněno.

Podle názoru kárného soudu kárným proviněním ve smyslu výše citovaného § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., např. není nedostatečně zjištěný skutkový stav, nesprávné vyhodnocení skutkového stavu, nesprávné nebo neúplné odůvodnění rozhodnutí. Zákonodárce předpokládá, že v průběhu soudních řízení může dojít k pochybení a pro takový případ upravuje možnosti nápravy. Taková pochybení lze řešit většinou procesními prostředky. Pokud by se však soudce takovými pochybeními dopustil naprostého excesu při výkonu svých povinností soudce vyplývajících z právních předpisů, mohl by i takovými pochybeními naplnit skutkovou podstatu kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.

Při rozhodování podle § 88a odst. 1 tr. ř. (ustanovení § 88a tr. ř. bylo zrušeno uplynutím dne 30. 9. 2012 nálezem pléna Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/11) si musí být soudce vědom, že je garantem toho, aby nebyly překročeny meze nezbytnosti zásahu do soukromí osob, které o takovém zásahu nevědí a nemohou se tak proti němu bránit. Musí si být vědom toho, že se jedná o výjimečný prostředek, což je vyjádřeno i tím, že k zásahu do práva podle čl. 13 Listiny základních práv a svobod je nezbytný soudní příkaz.

V případě vydání příkazu podle § 88a odst. 1 tr. ř. má kárný soud za to, že kárného provinění ve smyslu výše citovaného § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., by se mohl soudce dopustit, pokud by vydal příkaz, tedy vyhověl žádosti, za absolutní absence jakýchkoliv podkladů, tedy dopustil by se naprostého excesu při výkonu svých povinností soudce. V takovém případě by se nejednalo o zásah do jeho soudcovského uvážení, protože soudce by si pro toto uvážení vůbec nevytvořil prostor. O takový případ však v kárném návrhem vytýkaných spisech nešlo.

Kárný soud hodnotil všechny provedené důkazy a po jejich zhodnocení kárně obviněného soudce kárného obvinění zprostil.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2012

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu